

Για την επίτευξη μιας δικαίας αξιολόγησης θα τίθεται σε ΟΛΟΥΣ η ίδια εργασία: ...«ΣΚΑΡΦΑΛΩΣΤΕ ΣΤΟ ΔΕΝΤΡΟ»

ΤΑ ΦΡΕΣΚΑ

ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΕΝΤΑΞΗΣ ΤΟΥ 11^{ΟΥ}
ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Διαφοροποιημένη Διδασκαλία -σε Μέρες Μαζικού Εξωφρενισμού;*

T. 108 31- 10- 2016

Κι άλλοτε ο κύριος είπε στους μαθητές: «Περιμένο ότι όλοι θα είστε ανεξάρτητοι, καινοτόμοι και κριτικά σκεπτόμενοι κάνοντας ακριβώς αυτό που σας ζητώ!»

Πώς μοιάζει μια αίθουσα διαφοροποίησης της διδασκαλίας και της μάθησης...

Μια αίθουσα όπου εφαρμόζεται η διαφοροποίηση χαρακτηρίζεται από πλουραλισμό επιλογών, από διαβαθμισμένες δραστηριότητες και από πολλαπλές ευκαιρίες ενεργητικής δραστηριοποίησης για μάθηση για όλα τα παιδιά. Είναι αίθουσες με προκλητικό μαθησιακό περιβάλλον που απευθύνονται στα ποικίλα ενδιαφέροντα των παιδιών, στα ποικίλα μαθησιακά στυλ και στη διαφορετικότητα.

Τι είναι διαφοροποίηση;

Είναι ένας οργανωμένος και ταυτόχρονα ευέλικτος τρόπος προληπτικής προσαρμογής της διδασκαλίας και της μάθησης, ώστε η διδασκαλία να ανταποκρίνεται στο επίπεδο των μαθητών και να επιτρέπει σ' αυτούς να αναπτυχθούν ως μαθάνοντες στο μέγιστο δυνατό βαθμό. **C. Tomlinson, 2003**

Η διαφοροποίηση ως διδακτική διαδικασία και πράξη

Διαφοροποίηση είναι η διδασκαλία δια της οποίας διδάσκουμε διαφορετικούς μαθητές με ποικίλους και ιεραρχημένους βάσει συγκεκριμένων κριτηρίων τρόπους, μέσα, διαδικασίες, περιβάλλον, ούτως ώστε ν' ανταποκριθούμε στις διαφορετικές ανάγκες μαθητών που συνυπάρχουν σε τάξεις μεικτής κανότητας. **Κανάκης, 1991** ... Πρόκειται τόσο για οργανωτική όσο και παιδαγωγική στρατηγική. **Κουτσελίνη, 2001**

Οι μαθητές ως βιογραφίες

Για να γίνει κατανοητή η ανάγκη για διαφοροποίηση θα πρέπει η διαφοροποιημένη διδασκαλία να γίνει αντιληπτή ως η «μέθοδος» διδασκαλίας, η οποία βασίζεται και αντιμετωπίζει τους μαθητές ως βιογραφίες και όχι ως κόπιες της ίδιας εικόνας και συνεπώς ως μέσο ανταπόκρισης στις ανάγκες του κάθε μαθητή και της θεμελίωσης της γνώσης του κάθε μαθητή, που σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως μεταφορά γνώσης.

Κουτσελίνη, 2006

Διαφοροποίηση για διευκόλυνση της πρόσβασης στη γνώση

•Η διαφοροποίηση είναι αναγκαία αν επιδιώκουμε μια ουσιαστική διευκόλυνση της πρόσβασης όλων των παιδιών στο εκπαιδευτικό αγαθό. Η διαφοροποίηση είναι σύμφυτη στη δημοκρατική εκπαίδευση.

•Τα παιδιά βιώνουν πάντοτε με διαφορετικό τρόπο τη μαθησιακή εμπειρία – απλή ή σύνθετη, παθητική ή ενεργητική.

*Τα παιδιά βιώνουν με διαφορετικό τρόπο τις κοινές εμπειρίες

Κατά τη διάρκεια μιας ενιαίας διδασκαλίας ή κατά τη διάρκεια μιας κοινής δραστηριότητας κάθε παιδί έχει μια διαφορετική εμπειρία εξαιτίας της ιδιαιτερότητάς του, των ικανοτήτων του, των ενδιαφερόντων του, της διάθεσης και των συναισθημάτων του αλλά και εξαιτίας της προηγούμενης εμπειρίας του.

Σε τι διαφέρουν τα παιδιά στο σχολείο:

•Συνήθως περιοριζόμαστε σε διαφορές καταγωγής, χρώματος και φύλου. •Τα παιδιά είναι διαφορετικά για πολλούς λόγους οι οποίοι συχνά είναι προφανείς αλλά πολλές φορές όχι. •Τα παιδιά μπορεί να διαφέρουν ως προς την ιστορία τους αλλά και ως προς τα γνωρίσματα και εφόδια που διαθέτουν για να ανταποκριθούν στη σχολική ζωή.

Παραδείγματα διαφορών πέρα από καταγωγή, χρώμα και φύλο

Παραδείγματα διαφορών πέραν της καταγωγής: Οικονομική δυνατότητα, μορφωτικό και κοινωνικό υπόβαθρο οικογένειας, Πολιτισμική εμπειρία, Σωματική διάπλαση, Θρησκεία, Επίπεδο ωριμότητας, Επίπεδο ετοιμότητας, Νοητική ανάπτυξη, Γνωστική ανάπτυξη, Συναισθηματική ανάπτυξη, Σχολική εμπειρία και Συνολική εμπειρία στο άμεσο και ευρύτερο περιβάλλον, Προσωπική ιστορία.

Και όμως...

•Συχνά τα παιδιά αντιμετωπίζονται ως αδιαφοροποίητο σύνολο.
•Συχνά, παραγνωρίζεται η διαφορά με αποτέλεσμα κάποιοι να ευνοούνται και κάποιοι να αδικούνται, να περιθωριοποιούνται και να αποκλείονται.

Τι σημαίνει διαφοροποίηση στην πράξη;

Διαφοροποίηση... σημαίνει διαφοροποίηση της εργασίας κατά τη διδασκαλία ως προς ένα ή περισσότερα χαρακτηριστικά της διδασκαλίας: περιεχόμενο, διαδικασία, αποτέλεσμα και περιβάλλον. Κατά τη διαδικασία αυτή, λαμβάνονται υπόψη τα χαρακτηριστικά των παιδιών: ετοιμότητα ενδιαφέροντα, μαθησιακό προφίλ καθώς και η προσωπική βιογραφία τους.

Η διαφοροποίηση ως απάντηση στη διαφορετικότητα

Διαφοροποίηση είναι απλά ο/η εκπαιδευτικός που ανταποκρίνεται στις μαθησιακές ανάγκες ενός μαθητή ατομικά ή μιας μικρής ομάδας μαθητών, παρά μια διδασκαλία σε μια τάξη που αποτελείται από άτομα που στην ουσία τους είναι όμοια. **Carol Ann Tomlinson, 2000**

Τι δεν είναι διαφοροποίηση...

Ο εκπαιδευτικός δεν προσπαθεί να διαφοροποιήσει το καθετί για κάθε μαθητή σε κάθε διδασκαλία. (Tomlinson, 2003)

Δεν αποτελεί απλοποίηση της ύλης για τους πιο αδύνατους μαθητές. (Κουτσελίνη και Περισάνης, 2000)

Αρχικά εννοούνταν προσεγγίσεις ομαδοποίησης με βάση την επίδοση ή το ενδιαφέρον και την κλίση του παιδιού. Δοκιμάστηκαν ποικίλοι τρόποι όπως το streaming και το setting.

ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ή ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

•Ανάγκη πρόσθετης βοήθειας στην οργάνωση •Δυσκολίες σχεδιασμού και επιλογής μεθόδων •Χρόνος και επιπλέον φόρτος •Παραγωγή υλικού •Υποστήριξη εκπαιδευτικών •Παρερμηνείες για το τι είναι τελικά η διαφοροποίηση

Στρατηγικές διαφοροποίησης

•Διαφοροποιημένες ερωτήσεις •Διερεύνηση του τι γνωρίζουν, διδασκαλία του τι δε γνωρίζουν, εμπλουτισμός στο χρόνο που εξοικονομείται. •Συνεργατική λύση προβλήματος •Ευέλικτη ομαδοποίηση •Ευέλικτη οργάνωση •Ανεξάρτητη μελέτη •Κέντρα μάθησης ενδιαφέροντος •Ομάδες ενδιαφέροντος •Συνεργατική συναμολόγηση •Συμβόλαια •Λογοτεχνικοί κύκλοι •Επιλογές πολλαπλής ευφύας •Πολλαπλά κείμενα •Επιλογές του προϊόντος •Σταθμοί εργασίας •Μεγιστοποίηση της επίδοσης ατομικά, κατά ζεύγη, ομαδικά (THINK, PAIR, SHARE)

Τα 'ΠΡΕΠΕΙ' της διαφοροποίησης

•Γνωρίζουμε καλά τους μαθητές μας -Γνώση της βιογραφίας κάθε παιδιού χωριστά και του τμήματος συνολικά

•Ενημερότητα για το επίπεδο των προηγούμενων γνώσεών τους

•Ξεκάθαροι στόχοι για τη διδασκαλία

•Επισήμανση προσαπαιτούμενων γνώσεων για το νέο που θα διδαχθεί

•Επισήμανση πυρηνικών γνώσεων στο νέο

•Επισήμανση ετοιμότητας παιδιών

•Επίγνωση της ύπαρξης διαφορετικών επιπέδων

•Βοήθεια στους μαθητές με ιεραρχημένες δραστηριότητες

•Δραστηριότητες επαναφοράς της προϋπάρχουσας γνώσης

•Εμπλουτισμένο, διαβαθμισμένο και πολύμορφο μαθησιακό περιβάλλον και διαδικασία.

Προτεινόμενα βίντεο online

1. Why should you differentiate instruction.
<http://www.youtube.com/watch?v=IZtXmiLgMA>
2. Solution Tree_ Carol Ann Tomlinson on Defensible Differentia.
<http://www.youtube.com/watch?v=0zwwixCoy6E>
3. Differentiated Instruction in the Classroom.
http://www.youtube.com/watch?v=UMIXnRR_ue8
4. Carol Tomlinson on Differentiation_ Responsive Teaching.
<http://www.youtube.com/watch?v=01798frameQ>

Πηγή: Κωνσταντίνος Μιχαήλ (Διευθυντής ΚΑ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΛΕΜΕΣΟΥ)
Παρουσίαση: «Παρανοήσεις σχετικά με τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας και της μάθησης» Μάιος 2012, απόσπασμα. (Προσπελ. στο διαδίκτυο 5-11-15)

*«ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΟΥΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ Π. ΚΑΙ ΒΟΥΚΑΝΟΥ Μ. ΠΟΥ ΜΟΥ ΕΔΩΞΑΝ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΝΑ ΑΣΧΟΛΗΘΩ ΣΥΣΤΗΜΑΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ & ΝΑ ΤΟ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΩ ΣΕ ΟΜΑΔΕΣ ΔΑΣΚΑΛΩΝ ΤΗΣ Α ΤΑΞΗΣ ΜΕΣΩ ΜΕΛΕΤΩΝ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΩΝ, ΣΤΟ ΣΧΕΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΕΝΔΟΨΗΡΕΣΙΑΚΗΣ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΤΗΝ 1^Η /12^{ΟΥ} /2015» Κυριάκος Περβανάς